

Sayı : B.13.SGB.0-12.00-00-7/610- 71
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7/13880)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 24.12.2012 tarih ve 99554 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde yer alan Mardin Milletvekili Sayın Erol DORA tarafından verilen 7/13880 esas numaralı yazılı soru önergesine verilen cevap ekte sunulmaktadır.
Bilgilerinize arz ederim.

Faruk ÇELİK
Bakan

EK : Cevap (2 Sayfa)

MARDİN MİLLETVEKİLİ SAYIN EROL DORA'YA AİT 7/13880 ESAS NO'LU
YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAP

Sosyal Güvenlik Kurumu 2012 yılı Kasım ayı aylık prim ve hizmet verilerine göre “ev içi çalışan personelin işverenleri olarak hane halklarının faaliyetleri” sınıfında 9.855 sigortalı bulunmaktadır.

506 sayılı Kanunun 3'üncü maddesinin (I/D) bendi ile ev hizmetlerinde ücretle ve sürekli olarak çalışanlar 24.11.1987 tarihinden itibaren sigortalı sayılmışlardır. 01.10.2008 tarihinde yürürlüğe giren 5510 sayılı Kanunun 6'ncı maddesinin (c) bendi ile aynı uygulama devam ettirilmiş, ev hizmetlerinde çalışanlardan ücretle ve sürekli olarak çalışanlar sigortalı sayılmış olup, ücretsiz ve süreksiz çalışanlar sigortalı olarak sayılmamıştır.

4857 sayılı İş Kanununun 10'uncu maddesinde nitelikleri bakımından en çok otuz iş günü süren işlere süreksiz iş denilmekte, bu süreden fazla devam edenler ise sürekli iş olarak tanımlanmaktadır. Ev hizmetlerinde ücretle çalışanların yapmış oldukları işin niteliğinin öncelikle sürekli iş tanımına uyup uymadığının belirlenmesi gerekmektedir. Ev (konut) içinde hizmet akdine istinaden aylık ücret karşılığı ve sürekli olarak çalışanlar sigortalı olarak kabul edilmektedir. Ev hizmetlerinde çalışanın her hafta aynı gün aynı eve çalışmak üzere gelmesi hali de sürekli çalışma olarak nitelendirilmektedir.

22.05.2003 tarih ve 4857 sayılı İş Kanununun “İstisnalar” başlığını taşıyan 4'üncü maddesine göre ev hizmetlerinde çalışanlar İş Kanunu kapsamı dışında bırakılmıştır. Bu nedenle Bakanlığımızca çalışma hayatına ilişkin tutulan istatistiklerde ev hizmetlerinde çalışanlara dair veri bulunmamaktadır.

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ve uygulaması Sosyal Güvenlik Kurumunun sorumluluğundadır. Ancak, Bakanlığımız koordinasyonunda hazırlanan ve Yüksek Planlama Kuruluna gönderilen Ulusal İstihdam Stratejisi Taslağının 4 temel politika ekseninden birisi “Özel Politika Gerektiren Grupların İstihdamının Artırılması”dır. Bu politika eksenini kapsamında amaçlar ve hedefler belirlenmiş, bu doğrultuda eylem planları hazırlanmıştır. Eylem planında ev hizmetlerinde çalışan kadınlara ilişkin tedbir de bulunmaktadır.

Ev işçisi olarak çalışan kadınların yaşadıkları taciz, tecavüz, şiddet olaylarına ilişkin hak ihlalleri Bakanlığımız görev alanı içerisinde bulunmamaktadır.

Ev hizmetlerinde çalışanlar İş Kanunu'nun kapsamı içerisinde tutulmamasına rağmen, 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu kapsamındadırlar. Ev hizmetlerinde çalışanlarla ilgili düzenlemeler söz konusu Kanunun “Ev düzeni içinde çalışma” başlıklı 418'inci maddesinde hükme bağlanmıştır.

16.06.2011 tarihli ve 189 sayılı “Ev Hizmetlerinde Çalışanlar Sözleşmesi” ile bu Sözleşmeyi tamamlayıcı nitelikteki 201 sayılı Tavsiye Kararı, ev hizmetlerinde çalışanlar için insana yakışır iş imkânlarının sağlanması ve çalışma haklarının korunması amacıyla, 2011 yılının Haziran ayında düzenlenen 100'üncü Uluslararası Çalışma Konferansında hükümet, işçi ve işveren kesimi temsilcilerinin büyük bölümünün desteğiyle kabul edilmiştir. Ülkemiz adına Bakanlığımızdan da söz konusu sözleşme maddelerinin hazırlandığı ve değerlendirildiği "Ev Hizmetlerinde Çalışanlar İçin Saygın İş Komitesi" ne iştirak edilmiş ve oylamada Sözleşme ve Tavsiye Kararının kabul edilmesi yönünde oy kullanılmıştır.

Adı geçen sözleşme 14.06.2012 itibarıyla Uruguay, 05.09.2012 itibarıyla Filipinler ve 13.09.2012 tarihi itibarıyla Moritus tarafından imzalanmıştır. Sözleşmenin yürürlüğe girmesi, en az iki üye ülkenin onaylamasını takip eden 12 aylık sürenin dolmasıyla mümkün olmaktadır. Bu durumda, 05.09.2013 tarihinde yasal süreç dolmuş ve sözleşme yürürlüğe girmiş olacaktır.

Bilindiđi üzere, ÷lkemizde ev hizmetleri 4857 sayılı İş Kanunu kapsamı dışındadır. Bu alışma biçimini dñzenleyen çalışma ilişkilerinde Borçlar Kanunu hñkñmleri uygulanmaktadır. 189 sayılı Ev Hizmetlerinde alışanlar Sñzleřmesinin ÷lkemiz tarafından onaylanabilmesi için mevzuat uyumlaştırması çalışmalarına ihtiyaç duyulmaktadır. Ev hizmetlerinin İş Kanunu kapsamına alınması ya da bu çalışma biçiminde gñzlenen özel koşullar nedeniyle İş Kanununda özel hñkñmleri içeren bir dñzenleme ya da özel bir mevzuat çalışması yapılması gerekmektedir. Ayrıca ev hizmetlerinde çalışanların sosyal gñvenlik çatısı altına alınması, gñmen ev işçilerinin ağır çalışma koşullarına son verilmesi ve ev hizmetlerinde çalışanlara ilişkin sayısal verilerin kayıt altına alınmasına ilişkin hususlarda da Bakanlığımızın bağlı ve ilgili kuruluşları ile gñrñř alışverişi yapılmaktadır.

